

‘Hier zi,’ zei het, ‘ge 'n moet maar zulk een tuitjen opeten en uwe maagzwere zal genezen zijn.’

Gooris at een tuitje wortel op en hij was genezen.

‘t Duivelke begon nu van her schoone te spreken.

‘Laat mij nu gaan,’ zei het, ‘ik zal in den grond kruipen en daar nooit meer uitkomen.’

“t Is mij al wel,’ zei Gooris, ‘God beware u.’

Maar Gooris en had nog maar effen den name Gods uitgesproken, of het duiveling schopte den grond in en 't en bleef maar een hol meer over.

Gooris stak dan de twee andere tuitjes wortel onder zijne klakke, hij ploegde zijn streepe lands omme en hij keerde naar huis. Als hij thuis kwam spande hij uit, ging in de keuken en vond daar zijnen oudsten broêre, Volkaart den Vechter, aan tafel zitten en zijn vrouwe daarbij. Hij was 't gevang ontloopen en naar vaders gekomen.

Als Volkaart Gooris zag: “k Ben gekomen om bij u te wonen,’ zei hij, ‘onderhoud mij en mijne vrouwe, tot dat ik ievers eenen toevlucht gevonden hebbe.’

“t Is mij al wel,’ zei Gooris, ‘leeft in vrede.’

Maar, als Gooris wilde gaan eten, zoo gerook Volkaart's vrouwe de stalreuke die aan hem hing, en ze zei tegen heuren man:

‘Ik en kan niet eten met een bij mij die naar den stal riekt.’

‘Mijne vrouwe klaagt over eenen slechten geur, “zei Volkaart tegen Gooris:” gij zoudet beter in de voorkamer eten.’

“t Is mij al wel,’ antwoordde Gooris, “t donkert en 't wordt tijd dat ik mijn peerd bestelle.’ Zoo hij nam zijnen kant brood en zijnen mantel en hij vertrok.

(‘t Vervolgt)

Mingelmaren Antwerpsch-Brabantsch Taaleigen

OP blz. 237 van den 8sten jaargang stelt *Biekorf* mij de vraag of de Antwerpsche en de Brabantsche volkstaal overeenkomt met de Iseghemsche in het gebruik van den genitief:

a/ vóór een enkelvoudig mannelijk naamwoord, dat met eenen medeklinker (uitgenomen b, d, h, t) begint, b.v. vaders e stoel, moeders e rok, 't peerds e steert, Karels e schoonen hoed, enz.;

b/ vóór een enkelvoudig mannelijk naamwoord, dat met eenen klinker of met b, d, h, t begint, b.v. Jans en aap, Pieters en baard, enz.

Antwoord: Neen, ons taalgebruik verschilt hier van het Iseghemsche. Wij en kennen het tusschenwoordeken *e, en* niet,

en zeggen: *vaderes* (ook *vaders*) *stoel*, *moeders* (of *moederes*) *rok*, *Kareles schoonen hoed*, *Jannes aap*, *Franzes baard*, *bakkeres* (of *bakkers*) *hond*, enz.

Ik voeg hierbij, dat de genitief maar alleen gebruikt wordt met *eigene persoonsnamen* en *sommige gemeene*, nooit met *dier-* of *zaaknamen*. Men zegt *het peerd zijnen steert*, *den boom zijn takken*, *de koei heur horens* en niet *'t peerds steert*, *den booms takken*, enz.

Die vorm wordt ook veel gebezigd met *persoonsnamen*, zoodat wij b.v. *le chapeau de mon père*, *le livre du maître* op twee wijzen, ja, op drie, kunnen overzetten: 1° *vader(e)s hoed*, *meester(e)s boek*; 2° *vader zijnen hoed*, *de meester zijnen boek*; 3° *den hoed van vader*, *den boek van de(n) meester*.

* * *

Ik ondervind dat de zoogenaamde *slepende e* hier soms ook gebezigd wordt. Zoo zeggen velen, vooral kinderen, in mijne streek: *Ga naar vadere*. *Ik zal 't tegen ons moedere zeggen*. *Kom eens naar hiere*. *Hij is op gindere geloopen*. *Gaat eens naar dare*. *Hedde gij* (heb-de gij) *Janne niet gezien? Gij zij' Piete wijd veur*.

Begint het onmiddellijk volgende woord met *h* of eenen *klinker*, dan verandert *e* in *en*. *Hoe mag het met Kobenen al zijn? Ik heb Sussen in geen jaar ne meer gezien*. *Hij is langs achteren uitgegaan*.

Achter verkleenwoorden van vrouwnamen zet men meestal *s*. *Dat is van Trientjes*. *Hoe gaget (gaat het) met Jokens? Ik heb Miekens gesproken*.

Die uitgangen *e*, *en*, *s* worden maar gebruikt 1° achter sommige bijwoorden van richting; 2° achter eigene persoonsnamen en eenige gemeene, waneer zij als voorwerp of bepaling voorkomen.

JOZEF CORNELISSEN

Namen gegeven aan sommige stedelingen

KINDEREN van Iper.
 Leegloopers van Audenaarde.
 Pastei-eters van Kortrijk.
 Kuipers van Damme.
 Muggeblusschers van Nieuwcapelle.
 Witvoeten van Aalst.
 Beenhouwers van Male.
 Vacht-plukkers van Poperinghe.
 Slapers van Veurne.
 Raapeters van Waas.

Vischeters van Dendermonde.
 Mostaardeters van Oostende.
 Botereters van Dixmude.
 Kabeljouweters van Nieuwpoort.
 Sajettewevers van Hondscote.
 Hovelingen van Ghistel.
 Droogscheerders van Wervick.
 Koordemakers van Deynze.
 Kandeeleters van Meenen.
 Lijnwadiers van Thielt.
 Kermeshouders van Rousselaere.
 Grootsprekers van Thorhout.
 Wijnzuipers van Hulst.
 Maneblusschers van Mechelen.
 Pijpcaneeleters van Gent.
 Drinkers van Warmosebergh.

G.V.D.P.

Het gaat in Vlanderen regenen als

DE barometer zinkt;
 de hane buiten de ure kraait;
 de zwalms leege vliegen;
 de musschen vechten;
 de meerlaan hem wascht;
 de goudveugel bij de huizen komt;
 de vliegen hard bijten (dul zijn);
 de dazen stijf kwaad zijn;
 de vloer klam wordt;
 de aksteroogen zeer doen;
 het vel jeukt;
 de wind tegen de zon opstaat;
 de kobben uitkruipen;
 de beerput veel stank geeft;
 de orgelregisters spannen;
 het zout smelt;
 de pauw vele roept;
 het zand opvliegt;
 het ijzer zweet;
 de lucht dik gestremd zit;
 de rook in den grond slaat;
 't overtrokken lucht is;
 de mestput groene wordt;

de wolken leege drijven;
 er veel slekken kruipen;
 de puiden roepen;
 de mane in nen hof zit;
 de hagepuid hooge kruipt;
 de zonne stijf steekt;
 de padden uitkomen;
 de eendvogels duiken;
 de honden gers eten.

G.V.D.P.

Antwoorden

'MOOI-MEISJE'. - In 'Biekorf' VIII: 111, wordt gevraagd: welke visch die is. - VIII: 144, gist J.W. dat het zou kunnen de 'jonge kabeljauw' zijn. - VIII: 288, antwoordt X. dat het 'in geender wijze' zoo en is.

Welnu, eensdeels in de Vischerije te Oostende (aan de zorgen van E.H. Pijpe overgelaten) ligt er een zulkdanige visch ter inzage, onder dien naam en met de volgende bemerkinge: 'Mooi-meisje (*hake*) "*merlangus albus*", of "*gadus merlucius*". "Deze visch is lang van maaksel en stil afloopende; hij heeft kleine schelpjes; is wit alonder en grijsachtig wit al boven. - Hij is zeer gulzig en eet liefst haringen; als deze vast zitten in de netten, valt hij ze aan en doet hem dikwijls vangen op die wijze; ten anderen, al geraakt hij niet vast, eens dat hij in den haring gebeten heeft, moet deze medekomen of hij laat zich met de netten ophalen liever dan los te laten. Hij reist bij groote benden: *zijne lengte is van 2 tot 4 voeten* en hij weegt van 10 tot 14 pond. Hij heeft tot zeven miljoen eiers die hij legt van Januarii tot April".

Anderdeels staat er in *Manuel de la Faune de Belgique*, Aug. Lameere, 1895, I, bl. 77 "*g. merlucius vulgaris*": "*dos et cotés grisâtres, ventre blanc, long.: 70 cm.* (*merluche, merlus*), - *se pêche avec les cabillauds*": waaraf hij dus verschilt, meenens ook X. Verder lb. bl. 78 "*merlangus (albus) poutasson*": "*dos grisâtre, flancs et ventre argentés, nageoires grisâtres, long.: 30 cm.* (*Poutasson, Mooi-meisje ou Vlaswitting*)". Beide visschen behooren tot het geslacht der '*Gadus*,' en hebben eenige verschillen onder elkander die uit E.H. Pype's bemerkinge hier niet gelden en kunnen.

Diensvolgens in de Vischerije twijfelt men tusschen '*merlang. albus*' en '*gadus merlucius*;' maar is men zeker dat hij 2 tot 4 voeten lang is terwijl '*merlangus albus*,' zeggens A. Lameere, enkel 30 cm. heeft en '*g. merlucius*' 70 cm.

Daarenboven, luidens hoogere bemerking, is 'mooi-meisje' in 't Eng. 'hake'. Daaraf staat er in Webster's Dictionary, 1880: 'Hake: *merlucius vulgaris*'. Waarom wij nu al besluiten dat 't mooi-meisje de '*merlucius vulgaris*' is, en niet '*merlangus albus*' noch ook de 'jonge kabeljauw'.

2° 't Volgt ook dat er hier geen '*salmo trutta*' in 't spel 'n is, die alleszins geen '*gadus*' en kan heeten, te meer dat A. Lameere zegt '*salmo trutta*': *poisson de mer qui remonte les fleuves, ne se trouve pas dans nos régions*'.

Of eventwel de 'Fransche zalm' een '*salmo trutta*' is, en weten wij niet. Heet hij alzoo omdat hij in de fransche '*regions*' zwemt?

Roomsche Oudheden

't EN moet niemand verwonderen dat men te *Cortoriacum* Roomsche oudheden vindt en namentlijk niet verre van den knok, aan de hedendaagsche Brugpoort, vanwaar de Romeinsche heirbanen vertrokken.

Iedereen heeft hooren spreken van 't groot getal Roomsche munten die in de weide van Andries Callens, op de boorden der gevulde Leikromte, opgeraapt wierden.

Wij hebben daar vele scherven van Roomsche *tegulae* en een aantal scherven van Roomsche aardewerk zien liggen.

Een potje in roode Samoseerde, waarvan de voet en een deel van den rand bewaard zijn, draagt in latijnsche staven den name van den pottelbakker: IOCCIVS.

Wij vragen de lezers van *Biekorf* nader bescheid over dien name.

J. CL.

IN den tijd der heimnamen zijn ook de kampnamen ontstaan; ze zijn van frieschen of sassenschen oorsprong en wijzen op een veld en van daar op een dorp dat onder 't gezag stond van eenen heer.

Bij ons hebben wij Coolskamp in 1163 Colescamp, het kamp van Kole, eenen Germaanschen mansvoornaam; Bulskamp, het kamp van den stier, en Oostkamp, vroeger algemeen Orscamp, het kamp van het peerd.

J. CL.